

VEGA, Carmelo. *Fotografía en España (1839-2015) historia, tendencias, estéticas*. Madrid: Editorial Cátedra, 2017. Manuales de Arte Cátedra. 907 pàgs. i ils. [19,5 x 23,5].

Aportació interessant que condensa molta informació sobre la història de la fotografia a Espanya. Tot i que no és el primer manual que és publica sobre el tema, cosa que mostra l'autor -tant en l'estat de la qüestió amb el que enceta el volum, com a la bibliografia final-. La publicació consisteix en una revisió i actualització de continguts anteriors.

Es tracta d'una introducció a la fotografia, a la seva història i a les institucions que van recolzar aquest procediment i van introduir-lo dins del món de la cultura i de la història de l'art. També les nombroses publicacions que s'han portat a terme sobre aquesta matèria han permès situar aquest camp en un apartat destacat, com s'esmenta al principi.

Cal recordar que l'interès per la història de la fotografia va començar els anys 70 del s. XX i va coincidir amb el principi de la Democràcia, ja que en el seu àmbit documental va servir per reconstruir la memòria local. Tot i això, l'autor ens aporta un recorregut històric que va des de l'aparició de la fotografia a Espanya fins al moment actual. Inclou no solament als fotògrafs que van tenir molta repercussió, sinó als que van tenir una notorietat en un moment concret i no son coneguts avui. També s'exposen les diverses tendències estètiques, les preocupacions culturals i orientacions que van seguir els fotògrafs.

El llibre consta de 15 capítols que analitzen els esdeveniments des de 1839 i es plantegen aspectes metodològics i historiogràfics al primer capítol. Pel que fa al segon, Vega aprofundeix en la recepció de la fotografia a Espanya durant el s. XIX. S'esmenta a Daguerre i els textos publicats llavors per donar a conèixer el seu invent. S'observen les estratègies comercials i publicitàries, i l'expansió professional de la fotografia, la visió que els fotògrafs estrangers que van iniciar la tècnica a la península tenien del país i la imatge estereotipada que contribuïren a crear dels indrets i monuments. Al s. XX s'iniciaren uns canvis fins a la dècada dels anys 30, moment en el que va néixer la figura del fotògraf aficionat, es va reestructurar la fotografia professional i artística, així com va tenir lloc la promoció d'exposicions, concursos i publicacions.

Els fotomontatges fotogràfics van començar durant els anys 20 i 30, període en que es va consolidar el desenvolupament de la publicitat. S'explica l'etapa de la guerra civil i com la fotografia va servir per testimoniar uns fets, l'aparició de la premsa il·lustrada, les tarjes postals i els cartells. Tots aquests mitjans van contribuir a la difusió del mitjà.

Des de finals de la guerra i fins els anys 60, durant el franquisme, la fotografia es va anar desenvolupant, van augmentar les agrupacions i societats fotogràfiques; fets que van permetre la seva consolidació. Tanmateix aquesta tècnica va servir per promocionar

ÍNDICE HISTÓRICO ESPAÑOL

ISSN: 0537-3522

CEHI- Universitat de Barcelona (gener 2018)

el turisme. Els anys 70 van coincidir amb una renovació del sector i va ser un moment en el qual es va construir la teoria sobre la fotografia contemporània.

Es dedica un capítol a les dones fotografes i un altre als esdeveniments fotogràfics. Així com un apartat bibliogràfic, amb selecció d'aportacions i un índex onomàstic.

IHE
(Secretaria de la revista)

Traducción de la reseña anterior:

Aportación interesante que condensa mucha información sobre la historia de la fotografía en España. A pesar de que no es el primer manual que se publica sobre el tema, cosa que muestra el autor – tanto en el estado de la cuestión con el que inicia el volumen, como en la bibliografía final-. Esta publicación consiste en una revisión y actualización de contenidos anteriores.

Se trata de una introducción a la fotografía, a su historia y a las instituciones que apoyaron este procedimiento y lo introdujeron en el mundo de la cultura y de la historia del arte. También las numerosas publicaciones que se han llevado a cabo sobre esta materia han permitido situar este campo en un apartado destacado, como se menciona al principio.

Es preciso recordar que el interés por la historia de la fotografía empezó en los años 70 del s. XX y coincidió con el principio de la Democracia, ya que en su ámbito documental sirvió para reconstruir la memoria local. Aun así, el autor nos aporta un recorrido histórico que va desde la aparición de la fotografía en España hasta el momento actual. Incluye no solo a los fotógrafos que tuvieron mucha repercusión, sino a los que fueron notorios en un momento concreto y no lo son en la actualidad. También se exponen las diversas tendencias estéticas, las preocupaciones culturales y orientaciones que siguieron los fotógrafos.

El libro consta de 15 capítulos que analizan la evolución desde 1839 y se plantean aspectos metodológicos e historiográficos en el primer capítulo. En cuanto al segundo, Vega profundiza en la recepción de la fotografía en España durante el s. XIX. Se menciona a Daguerre y los textos publicados entonces para dar a conocer su invento. Se observan las estrategias comerciales y publicitarias, y la expansión profesional de la fotografía, la visión que los fotógrafos extranjeros que iniciaron la técnica en la península tenían del país y la imagen estereotipada que contribuyeron a crear de los rincones y monumentos. En el s. XX comenzaron unos cambios hasta la década de los años 30, momento en el que nació la figura del fotógrafo aficionado, se reestructuró la

ÍNDICE HISTÓRICO ESPAÑOL

ISSN: 0537-3522

CEHI- Universitat de Barcelona (gener 2018)

fotografía profesional y artística, además tuvo lugar la promoción de exposiciones, concursos y publicaciones.

Los fotomontajes fotográficos empezaron durante los años 20 y 30, además se consolidó el desarrollo de la publicidad. Se explica la etapa de la guerra civil y como la fotografía sirvió para testimoniar unos hechos, la aparición de la prensa ilustrada, las tarjetas postales y los carteles. Todos estos medios contribuyeron a la difusión del medio.

Desde finales de la guerra y hasta la década de los 60, durante el franquismo, la fotografía se fue desarrollando, aumentaron las agrupaciones y sociedades fotográficas; hecho que permitió su consolidación. Asimismo esta técnica sirvió para promocionar el turismo. Los años 70 coincidieron con la renovación del sector y fue un momento en el cual se construyó la teoría sobre la fotografía contemporánea.

Se dedica un capítulo a las mujeres fotógrafas y otro a los acontecimientos fotográficos. Así como un apartado bibliográfico, con selección de aportaciones y un índice onomástico.

IHE

(Secretaria de la revista)